



دبیر پژوهشی روزنامه سراج:

حجت الاسلام دکتر مجتبی خندان

وحی و امامت و نبوت قسمت: سوم

. تفسیر باقر از «اولوالامر» اهل بیت پیامبر است. به‌عقیده باقر، قرآن نه‌تنها اطاعت از ائمه را واجب کرده، بلکه بر مبنای این مَثُوت (آیه ۳۹ سوره شوری)«دوستی آنان را هم به مؤمنان توصیه کرده است.

و تأکید می‌کند که در قیامت همه مردم را به امان‌شان فرا می‌خوانند. محمد باقر همچنین با پیش کشیدن ایهٔ تطهیر به بحث دربارهٔ عصمت ائمه می‌پردازد. او امامت را یکی از فرایض دین و ستونش می‌داند. محوری که ستون‌های دیگر بر گرد آن در حرکنند. باقر همچنین از ائمه به‌عنوان «نور» اسم می‌برد و تأکید دارد که دانش و هدایت حقیقی که نزد آنان است.

امامت در احادیث

در صحیح بخاری و مسلم و مسند طرابلسی و احمدبن حنبل و سنن ترمذی و ابن ماجه و منابهی دیگر آمده‌است که محمد به علی فرمود: تو برای من به منزله هارون برای موسی هستی. با این تفاوت که بعد از من دیگر پیامبری نخواهد آمد.

در غدیر خم، در هجدهم ذی الحجه سال دهم هجرت، به هنگام بازگشت محمد از آخرین حج خود و با نزول آیه ۶۷ سوره مائده، محمد به کاروانها دستور توقف داد و فرمود تا همان‌جا توقف کرده و پیش رفتگان را فراخوانند تا واپس ماندگان نیز از راه برسند.

س از ادای نماز، به خطبه برخاست و خدای را حمد و سپاس گفت و فرمود: نزدیک است که مرا بخوانند و من هم اجابت کنم و من و شما هر دو در پیشگاه خداوند مسئولیم. ایما می‌دانید که من از همه مؤمنان بر خودشان سزاوارتر و مقدم تر می‌باشم؟ مردم بانگ برآوردند: آری ای رسول خدا؛ و بازپرسید: ایما می‌دانید و گواهی می‌دهید که من بر هر فرد مؤمنی از خود او مقدم تر و سزاوارتر هستم؟ مردم فریاد برآوردند: آری. سپس محمد دست علی را گرفت و بلند کرد به‌طوری‌که سفیدی زیر بغل هر دو نمایان شد و فرمود: ای مردم! خداوند مولا و سرور من است و من مولا و سرور شما هستم. پس هر که را من مولاى او می‌باشم این علی مولاى او خواهد بود.

پس دست به دعا برداشت و گفت: بار خدایا! دوستدار او را دوست بدار و دشمنش را دشمن شمار. بارى کننده او را بارى کن و خوار کننده او را خوار گردان.

همچنین بنا بر حدیثی دیگر از محمد که می‌فرماید

حدیث روز

امام صادق علیه السلام

إِنَّ لَہٗ خَرْمًا وَ هُوَ مَکَّةٌ وَ لِرَسُولِہٖ خَرْمًا وَ هُوَ الْمَدِیْنَةُ وَ لِأَمِیرِ الْمُؤْمِنِینِ خَرْمًا وَ هُوَ الْکُوفَةُ وَ لَنَا خَرْمًا وَ هُوَ قُمْ وَ نَتَدَفَّنُ فِیْہِ اَمْرًا مِّنْ وَلَدِی نَسْتَحِی فَاطَمَہُ مِّنْ زَارِہَا وَجَبَتْ لَہُ الْجَنَّةُ،

خدا را حرمی است و آن مکه است، پیامبر را حرمی است و آن مدینه است، امیرالمومنین را حرمی است و آن کوفه است و برای ما حرمی است و در آن خانه ای فرزندان من به نام فاطمه دفن خواهد شد، هرکس وی را زیارت کند پادشاهی بهشت خواهد بود.

«من مات و لم یعرف امام زمانه، مات میتة جاهلیة» (هر کس بمیرد درحالی‌که امام زمانش را نمی‌شناسد، به مرگ جاهلیت مرده‌است) شناخت امام شرط قبول اسلام نزد پروردگار دانسته شده‌است.

مبانی حدیثی امامت از نظر محمد باقر (ع)
دلایل باقر (ع) درباره الهی بودن امامت بیشتر بر پایه قرآن است، اما در تکمیل نظریاتش از احادیث فراوانی منقول از پیامبر هم استفاده کرده است.
للائی از این میان ، احادیثی را انتخاب کرده که مورد تأیید شیعه و غیرشیعه است هرچند تفسیر این احادیث نزد این دو گروه یکسان نیست.
مهم‌ترین حدیثی که باقر در تأیید امامت ائمه به آن استناد کرده، حدیث غدیر است.
ر طبق این حدیث، پیامبر (ص) از مردم پرسید: «هَن اَوَّلَی کَرَم» یعنی «چه کسی به شما نزدیکتر و سزاوارتر است؟» مردم پاسخ دادند خدا و پیامبرش بهتر می‌دانند.

سپس پیامبر با اشاره به آیه ششم سوره احزاب پرسید مگر من به شما سزاوارتر و نزدیک‌تر از خودتان نیستم؟ مردم پاسخ مثبت دادند. پیامبر (ص) سپس دست علی را بالا گرفت و گفت «هَن کُنْتُ مَوَّلَی فَعَلَّی مَوَّلَاہ» یعنی «هرکه من مولاى او هستم، علی نیز مولاى اوست». حدیث دیگری که محمد باقر (ع) برای اثبات امامت علی بن ابی‌طالب از آن استفاده می‌کند، گفته پیامبر خطاب به علی است که «یا علی، تو برای من مانند هارون نسبت به موسی هستی، چر آنکه بعد از من پیامبری نیست» حدیث دیگری که در اثبات وجوب امامت مورد استفاده محمد باقر (ع) است، روایت «هرکس بی امام بمیرد به جاهلیت مرده است» است. محمد باقر برای اثبات گزینش امام توسط خداوند، به داستان ابراهیم اشاره دارد که خداوند ابتدا او را به‌عنوان «عبد» ، سپس به‌عنوان «پیامبر» ، سپس به‌عنوان «رسول» در پاسخ گفت آنان که گمراه شوند از آن نصیبی نخواهند داشت.

برخی شیعیان با استناد به حدیث جابر و برخی احادیث دیگر معتقدند ائمه ۱۲ فرد کاملاً مشخص هستند، که از جانب خدا و از زمان محمد با اسم معرفی شده‌اند. البته برخی احادیث، امامت عموم اهل بیت را اثبات می‌کند مثل حدیث ثقلین و برخی دیگر به تعداد امامان اشاره کرده‌است. برای نمونه مسلم در صحیح خود از جابرین سمره روایت کرده‌است که گفت: شنیدم محمد فرمود:
این دین همیشه تا قیام قیامت و تا هنگامی که دوازده نفر خلیفه بر سر شما باشند، استوار و پرباست. این خلفا همگی از قریش هستند. در روایت دیگری محمد فرمود: کار این امت همیشه به سامان است و پیوسته بر دشمنانمان پیروزند تا آنگاه دوازده نفر خلیفه که همگی آن‌ها از قریش هستند درگذرند.

این دین همیشه تا قیام قیامت و تا هنگامی که دوازده نفر خلیفه بر سر شما باشند، استوار و پرباست. این خلفا همگی از قریش هستند.

در روایت دیگری محمد فرمود: کار این امت همیشه به سامان است و پیوسته بر دشمنانمان پیروزند تا آنگاه دوازده نفر خلیفه که همگی آن‌ها از قریش هستند درگذرند.

علت علاقه بیش از حد مقام معظم رهبری به مرحوم

«کاطمی آشتیانی» چیست؟

رهبر انقلاب، در بخش‌هایی از سخنانشان در جمع کثیری از بسیجیان کشور بار دیگر از دستاوردهای رویدان و تلاش‌های مرحوم «سعيد کاطمی آشتیانی» در این پژوهشگاه یاد کردند؛ ایشان پیش از این نیز از این شخصیت به عنوان الگوی جهاد علمی یاد کرده بودند. رهبر انقلاب اسلامی در برهه‌های مختلف زمانی با اشاره به حرکت، نحوه کار، مدیریت و پیگیری مرحوم سعيد کاطمی آشتیانی به ویژگی‌های متمایزی از این جهادگر فقید اشاره می‌نماید که معرف نیروی انسانی یا همان عضو جهاد دانشگاهی با فرهنگ جهادی قالب در این نهاد انقلاب اسلامی است.

رهبر معظم انقلاب اسلامی، شنبه ۵ آذرماه ۱۴۰۱ در بخش‌هایی از سخنانشان در جمع کثیری از بسیجیان کشور بار دیگر از دستاوردهای رویدان و تلاش‌های مرحوم کاطمی آشتیانی در این پژوهشگاه یاد کردند و عملکرد این جهادگر فقید را مصداق فرهنگ بسیجی دانستند.

این سخنان رهبر انقلاب در شرایطی بیان شد که ایشان در برهه‌های مختلف دوران دو بار دیگر در سال جاری، یعنی ديدار ۱۲۱ اردیبهشت‌ماه با معلمان و ۲۷ مهرماه با نخبگان و استعدادهای برتر تحصیلی در مثال‌هایی به بخشی از شخصیت و عملکرد «دکتر کاطمی آشتیانی» به‌عنوان «الگوی جهاد علمی» اشاره کردند. در علاقه رهبر انقلاب به مرحوم کاطمی آشتیانی شکی نیست و ایشان در بازديد سال ۱۳۸۶ از پژوهشکده رویدان دلیل این علاقه را این‌گونه بیان می‌نمایند: «علت آشنایی من به مرحوم سعيد کاطمی این‌قدر علاقه داشتم و الان هم در دلم و در ذهنم برای آن جوان عزیز، ارزش و جایگاه قائلم که همین است. حرکت او، نحوه کار، او مدیریت او، پیگیری او، یک مجموعه کاملی بود از آن چیزی که آدم دوست می‌دارد»

و آرزو دارد»
حال سؤالی که مطرح می‌شود آن است که حرکت، نحوه کار، مدیریت، عملکرد و دیگر ابعاد شخصیتی مرحوم دکتر کاطمی آشتیانی که به‌عنوان نمونه و الگو به جامعه و به‌خصوص جوانان و نخبگان معرفی می‌شود، چگونه بوده که مورد توجه رهبر انقلاب قرار گرفته است؟ سؤالی که پاسخ آن را می‌توان با بازخوانی بیانات رهبری در برهه‌های مختلف پرامون این دانشمند فقید یافت. رهبر انقلاب همچنین ۲۷ مهرماه اسال نیز در دیدار با نخبگان و استعدادهای برتر تحصیلی از مرحوم کاطمی آشتیانی و پژوهشگاه رویدان به عنوان یک نمونه نام می‌برند و تأکید می‌فرمایند: «مثلاً تحقیقات و دستاوردهای پژوهشگاه رویدان، نه فقط در مسئله سلول‌های بنیادی که در شبیه‌سازی حیوان زنده، در دنیا یک چیز کمیابی بود؛ این اتفاق افتاد. آن حیوان زنده را خود من دیدم؛ این نقل نیست، بنده رفتم از نزدیک آن حیوان زنده را تولیدشده را دیدم». یکی همه نبود چند تا بودند؛ اینها را ما دیدیم؛ این چیزها که کوچککی نبود. رحمت خدا بر کاطمی آشتیانی که برای ما پایه را گذاشت و بعد هم این برادرانی که از آن هستند دنبال کردند، به اینجا رسیدند؛ این کار نمونه، الگوهای موفق و قابل تکییری که توسط رهبر انقلاب معرفی می‌شوند، همچون جهادگر فقید دکتر کاطمی آشتیانی جوانان مؤمن، انقلابی و با

صاحب امتیاز: موسسه فرهنگی و هنری راه روشن

مدیر روابط عمومی: سید علی ساداتی نژاد

مدیر بازرگانی: فاطمه بصیرتی

خبرنگاران: محمدطاهامکی، شیواقرئونه

طراح و صفحه آرایی: علی دشتی منفرد ، ، فرشاد مصاحبی محمدی ، حمید کلیایی

آدرس: کاشان-بلوار باهنر-کوی شهید متقی- پلاک ۵۴- مجتمع راه روشن

بازگارانی: ۰۹۱۹۶۱۳۱۳۸۶

رسیدگی به مناطق کم بر خور دار، معیار سنجش مدیران و شهر داران در کاشان



با حضور عضو حقوقدان و سخنگوی شورای نگهبان؛

نقش و جایگاه مردم در استقرار و استمرار نظام اسلامی در پرتو قانون اساسی و شورای نگهبان بررسی شد

منشاء چیست؟ در جواب خواست شارح مقدس

به عنوان مبنا مطرح می‌شود.
حال جایگاه و شان مردم در این حکومت چیست؟ یعنی در استقرار و استمرار حکومت نقش مردم چیست؟ وی افزود: تشکیل حکومت اسلامی فرایند چند مرحله ای است که نقش مردم را در مراحل آن به گونه‌ای مختلف می‌توان گفت.
سخنگوی شورای نگهبان بیان داشت: تشکیل حکومت اسلامی و قرار گرفتن امام معصوم و نظر آنها زمینه ساز است.
در راس آن و بنا ثلث امام زمان(عج) در عصر غیبت، خواسته شارع مقدس است. از آن سو هر حکومتی که ریشه در مبانی و حاکمیت الهی نداشته باشد هم حکومت طاغوت نامیده می‌شود.

وی افزود: مردم در تشکیل حکومت اسلامی مختار هستند یعنی باید بخواهند که چنین حکومتی را بر سر کار بیاورند.
درصورت خواستن، در راه تشکیل حکومت، وظیفه بسترسازی و مهیا کردن شرایط را دارند و رای و نظر آنها زمینه ساز است.
دکتر طحان نظیف بیان داشت: مرحله استقرار نیازمند انتخاب از سوی مردم است اگر مردم با ولی همراهی نکنند حکومت تشکیل نمی‌شود هرچند عدم همراهی عقوبت و نجوست داشته باشد.

وی افزود: در تشکیل حکومت بعد بسترسازی و فراهم شدن مقدمات دو نظریه انتخاب و انتصاب مطرح است که در هر دو نظریه نقش مردم روشن است.
وی ادامه داد: مردم در مرحله تشکیل و استقرار نقش دارند هرچند حکومت الهی باشد و در مرحله پس از تشکیل یعنی استمرار هم همان عوامل مشروطیت رای الهی و پذیرش و همراهی مردم نیز دارای نقشی برجسته است.
وی گفت: مسئله مشارکت مردم در استمرار حکومت اسلامی را نظام از کنار آن به سادگی نگذشته و در نگاه امام و رهبری و قانون اساسی



دکتر طحان نظیف در جمع طلاب و دانشجویان دانشگاه علوم اسلامی رضوی، ضمن اشاره به نقش و جایگاه مردم در حکومت اسلامی به مفهوم امام و است و مردم در نگاه امام و رهبری پرداخت و از وظایف شورای نگهبان سخن گفت.

جایگاه مردم در استقرار و استمرار نظام اسلامی در پرتو قانون اساسی و شورای نگهبان بیان داشت: مکاتب سیاسی گوناگون در طول تاریخ نظرات مختلفی پیرامون حاکمیت داشتند که نقطه اشتراک همه آنها حضور مردم، هرچند به صورت محدود بوده است.

وی افزود: حداقل حضور مردم در این سیستم های حکومتی فرمانبرداری و تبعیت در حکومت خودکامه است و در مقابل هم نقش حداکثری در حکومت مدعورات مردم بر مردم مطرح می‌شود که نقش مردم در تحقق آن محوری است.
نقش و جایگاه مردم در حکومت اسلامی عضو حقوقدان شورای نگهبان بیان داشت: می‌گویند در حکومت اسلامی اساس و بنیان و

ابراهیم عبدی، پژوهشگر و نویسنده حوزوی:

خط قرمز «اقدامات اجتماعی»

عهدنامه امیرالمؤمنین علیه السلام برای اداره جامعه صادر شده است و ازین جهت با رعایت ادله دیگر در استناد مسائل اداره کشور معتبر است. گاهی در اداره جامعه اسلامی با حاکمیت قانون خدا و به ویژه در عصر نبوت معصوم، نیاز به تدوین قانون و یا آیین نامه اجرایی ضروری‌ست به ویژه امور اجتماعی که در مسائل ریز و درشت زیادی روبروست. حال پرسش این است قاصده تقیین، اجراء، نظارت و اعتراض اجتماعی چیست؟ به عبارتتی به چه قاصدهای می‌توان رجوع کرد که هنگام قانونگذاری یا دیگر اقدامات اجتماعی، برای اجرای قوانین اسلام در جامعه، به مشکل برخوردیم؟

پاسخ به این پرسش تا حدی روشن است. یعنی آن بخش در اسلام که قانون مریح بر اقدامات بازدارنده داریم، حرفی نیست مانند قاصد، قصاص، حکم مجاز و ... ولی مسئله آنجاست که در مورد اجرای مسائله ای مانند حجاب، تا کجا مجاز به اجرای قانون هستیم؟ به نظر می‌رسد می‌توان با نگاه به عهدنامه امیرالمؤمنین علیه السلام به این پرسش پاسخ داد. امیرمؤمنان در نامه ۵۳ نهج البلاغه به مالک فرموده است: اَیُّاکَ وَ الذَّمَّاءَ وَ سَفَکَ... از ریختن خون به ناحق بر حذر باش، زیرا چیزی در

دادستان تهران: ۱۹۵ نفر از متهمین بازداشتی در تهران آزاد شدند

دادستان تهران گفت: در راستای دستور اخیر رئیس قوه قضائیه مبنی بر بهرمندی زندانیانی که واجد شرایط اعطای ارفاقات قانونی هستند، تاکنون ۱۹۵ نفر از متهمین بازداشتی در تهران با توجه صدور اسناد حدنگاری طی مدت اخیر اظهار کرد: در آبان‌ماه سال جاری برای ۴۵۸ هزار و ۸۱۱ متهم آزاد شده که در آبان‌ماه سال جاری برای ۴۹۲ درصدی را نشان می‌دهد. وی با بیان اینکه در ماه آبان برای ۱۰ هزار و ۲۷۰ ملک روستایی نیز سند کاداستری صادر شد، گفت: در مجموع طی یک سال گذشته برای ۱۴۰ هزار و ۷۷۴ منزل روستایی آزاد شدند.

به گزارش گروه اجتماعی خبرگزاری تسنیم به نقل از مرکز رسانه قوه قضائیه، علی صالحی، دادستان عمومی و انقلاب تهران امروز (دوشنبه ۲ آذر) در جلسه شورای عالی قضایی اظهار کرد: در راستای دستور اخیر رئیس قوه قضائیه مبنی بر بهرمندی زندانیانی که واجد شرایط اعطای ارفاقات

سردبیر: محمد ادریسی

دبیر پژوهشی: مجتبی خندان

دبیر فرهنگی: محمد مهدی سعیدی

امور چاپ: چاپخانه ریحان

روابط عمومی: ۰۹۱۳۹۶۱۸۰۹۸



می‌کند که به جای فحاشی به لشکر معاویه، دعا کند که بین خداوند بین ما و آنها را اصلاح کند و جنگ خاتمه یابد. پس وقتی پرهیز در هر کار اجتماعی، به همه جوانب دین نگاه کرد و بر پایه کتاب و سنت، اقدام نمایند و مراقبت کنند که دشمن با قرب فریب خوردگان دشمن در جامعه اسلامی، خون مردم را نیززد چه اینکه در همه این حالات، مسوولیت رسیدگی با خودتر است و به بهتر که هرچه زودتر جلو خوریزی گرفته شود. چه اینکه سیره در اینگونه موارد بسیار راهگشاست و گاهی مخصصات منفصله عقلیه نیز به عنوان منطقه الفراغ مردم محترم است.

آبان‌ماه سال جاری، نسخه اولیه سامانه ارجاع هوشمند به کارشناس در سامانه مدیریت پرونده‌های قضائی بارگذاری شده و در اختیار قضات سراسر کشور قرار گرفته است.

وی افزود: این سامانه، کارشناس را بر اساس تعداد کارهایی که در گذشته به او ارجاع شده و همچنین بر مبنای رشته و مکان کارشناسی، انتخاب کرده و به قید قرعه در اختیار قاضی قرار می‌دهد.

رئیس مرکز آمار و فناوری اطلاعات قوه قضائیه با بیان اینکه در حال حاضر کارشناسان تمامی نظریات خود را به صورت سیستمی اعم از خودکاربری و دفاتر خدمات الکترونیک قضائی، برای قوه قضائیه ارسال می‌کنند، گفت: سال گذشته یک میلیون و ۳۰۰ هزار نظریه کارشناسی به صورت سیستمی برای قوه قضائیه ارسال شد.